Tiende jaer. Nr 70. Zaterdag, 13 Juny 1863.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. GOLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad. groote markt. n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 13 JUNY.

Het algemeen resultaet der wetgevende kiezingen van 9 juny is gekend. Het is geene neêrlaeg, het is geene vlugt van het ministerie : het is een wezenlyke verpletting. De zending van het oproer kabinet is gedaen, want het politiek van geweld en verbittering is plegtig door het land veroordeeld. M. Rogier is te Dinant gevallen; M. Devaux, een der opperhoofden der linkerzyde valt te Brugge. Te Antwerpen gaet de lyst der meeting geheel door met eene overgroote meerderheid. Te Bastogne valt M. d'Hoffschmidt, staets-minitser, te Dixmude M. Debreyne.

. . . . . Daer waer het ministerie overwonnen werd, geschiedde dit in het algemeen door eene verpletterende meerderheid ; waer het de overwinning behaelde, kreeg het slechts eene zwakke meerderheid. Om hiervan een bewys te hebben, heeft men slechts een oog te werpen op Gent, Aelst, Dinant, Tongeren-Maeseyck, Charleroi, Leuven, Antwerpen, Dixmude, Veurne, enz. enz. Te Aelst bekomen MM. Della Faille en Van de Woestyne, de eerste 442 stemmen meer dan M. Spitaels, ministerieele kandidaet en de tweede 448 stemmen meer dan zynen ministerieelen mededinger, M. Van Assche.

Wat gebeurt er integendeel te Gent, waer het kabinet triomfeert, in het benoemen van de senateurs? Men zal het zien : M. Grenier-Lefebvre, ministerieele kandidaet, die het meeste stemmen bekomt, heeft maer 157 stemmen meer dan M. Van de Woestyne ; M. Grenier Lefebvre bekomt 3058 stemmen ; M. Vande Woestyne 3001. Ziedaer een feit dat overweging verdient.

Wat gebeurt er te Tongeren-Maeseyck? Graef d'Aerschot, konservatieve kantidaet, heeft niet minder dan 768 stemmen meer bekomen dan wel zyn tegenstrever, M. Claes, kandidaet welke door de ministerieelen ondersteund werd. Is dat klaer? Hadden wy ongelyk te zeggen, dat daer waer het ministerie overwinnend is het slechts eene zwakke meerderheid bekomt, en dat integendeel daer waer het onder ligt, het verpletterd wordt onder en gewigt van stemmen?

En wat gebeurt er, in wat de Kamer betreft? Valt M. Rogier, minister van buitenlandsche zaken niet te Dinant, met eene minderheid van 166 stemmen, tegenover M. Thibaut 758. Is dat eene neêrlaeg of is 't eene verpletting? Vergeet niet, dat het ministerie op een goeden uitslag in dat arrondissement hoopte. Al de agenten van het gouvernement waren, sedert eene maend, opgeroepen om ten voordeele van het opperhoofd des kabinets te werken.

Hoe meer poogingen men doet on te gelukken, hoe grooter de zedelyke neêrlaeg wordt. Nog eens, de 9 juny is eene verslaging van het zoogezegde nieuwe politiek. Het land heeft die politiek op eene schitterende manier veroordeeld, en wy willen gelooven dat onze ministers nog weerdigheid en eergevoel genoeg zullen hebben, om een gezag te verlaten, dat, behielden zy het, een onzin, eene uitdaging van de openbare opinie zyn zou.

Welk is, om zonder omwegen te spreken, de bediedenis van den 9 juny?

1° Dat het land, door den val van M. Rogier te Dinant, het politiek des kabinets en de officieele kandidaturen des gouvernement veroordeeld.

2° Dat het land, door den val van M. Devaux te Brugge, het ministerieel politiek veroordeelt, met zynen haet tegen de godsdienst, zyne strekkingen tot vryheids moord en schending der grondwet.

3° Dat het land, door den val van M. d'Hoffschmidt, te Bastogne, het stelsel veroordeelt van de politieke belooningen *in extremis*, en zoowel het politiek van 12 augustus 1847 als dat van het kabinet mei-november.

4° Dat het land, door den val van M. de Breyne, te Dixmude, de slaefsche verkleefdheid aen het ministerie en de parlementaire onbekwaemheid veroordeelt.

5° Dat het land, door den val van heel de ministerieele lyst van Antwerpen, het stelsel des gouvernements veroordeelt, in zake van 's lands verdediging; zyne ongrondwettelyke stelsels, in zake van persoonlyke vryheid en eene pooging tot omkooping en willekeur.

Alzoo is het nieuwe politiek en het kabinet meinovember, in 't geheel en in gedeelten genomen, door het land veroordeeld. De openbare opinie is vermoeid van dat betreurensweerdige stelsel, hetwelk wy sedert 1857 ondergaen, en men wil die drukking niet langer gedoogen. Wat het land noodig heeft is een kalm en gematigd gouvernement, dat de grondwet eerbiedigt en ze regtzinnig toepast op al de Belgen, zonder verschil van denkwyze en persoonen.

Het land wil dat men de vryheden, door de konstitutie gewaerborgd, eerbiedigen zal; het verstoot met verontweerdiging de beleediging welke haetdragende en driftige menschen willen toebrengen aen het openbaer geweten, aen de vryheid, aen de religie, aen de vryheid der katholieken. Het kabinet en zyn anti-nationael, niet-liberael en ongrondwettelyk politiek, zyn dus door de souvereiniteit des volks veroordeeld !

De kiezing die verleden dingsdag plaets gehad heeft voor de benoeming van eenen senateur der arrondissementen Tongeren en Maeseyck heeft bewezen welken prys men moet hechten aen het geschreeuw der tongersche liberalen die zoo kloek spreken in hunne associatie en in hunne gazetten.

Het was verleden dingsdag niet meer kwestie van flauwen praet te vertellen, van de zaek uit te maken met tamboers, fakkels en liedjes; er was kwestie van eens te tellen hoeveel kiezers er in de twee arrondissementen zyn die de ongodsdienstige strekkingen der tongersche liberalen willen volgen, hoeveel er zich hebben laten overtuigen door de voorheen roodrepubliekynsche *Vedette*, door het ongelukkig *Tongersblad* en door dien ellendigen *Limburger* die onder het masker der onverschilligheid zyn venyn opkropt, om hetzelve op het gunstig oogenblik tegen den katholyken kandidaet uit te spuwen.

Verleden dingsdag heeft men gezien waertoe al deze vereenigde krachten gediend hebben. De zamenspanning der ongodsdienstige dagbladeren, de stroom van laffe beledigingen welke men over onzen kandidaet losgelaten heeft, de ongehoorde drukking door de luiker associatie en de vrymetselaers-logie op alle invloedhebbende kiezers uitgewerkt, dat alles is uitgekomen op de vernederendste nederlaeg welke ooit een kandidaet ondergaen heeft. M. de graef d'Arschot bekwam 1247 stemmen; M. Claes kreeg er 480.

DE BRUID VAN MOUSTOIRAC.

Tafereel uit het volksleven van Bretanje.

(*Vervolg.*)

Ik wist dat in Bretagne alles van het hoofd des huisgezins afhangt, dat zyn wil wet is, dat alle anderen, en vooral die der vrouwen, niets beduiden. Ik sprak daerom dadelyk Kérias aen, en bepleitte de zaek van Pol Trévihan.

Ik herinnerde hem, dat hy zelf hem aen zyne dochter had uitgehuwelykt, en in welk plegtig oogenblik ! ik gaf hem te kennen, dat hy zyn aen God gegeven woord niet vermogt te breken, dat de hand der Voorzienigheid in dit alles duidezigtbaer was; dat eindelyk het eeuwig geluk of ongeluk van Anna Maria er van afhing.

De kleine man liet my praten zoo veel ik wilde, zag my byna niet aen, rookte zyne korte pyp met die den Bretagner eigene ongevoeligheid, welke hem scheen ingeworteld ; deed my een kwartier uers naer zyn antwoord wachten, hetwelk ik niet dan na herhaelde aenmaningen kreeg.

— *Ann aotrou*, mynheer zeide hy my eindelyk mompelende: gy spreekt beter dan onze pastoor, en dit alles is zonder twyfel zeer fraei. Ik zou de eerste zyn die woord hield, wanneer hy hier was, en zyne *dimézet* kwam opeischen.

— Drommels ! riep ik uit, ik zal hem halen, en verzeker u dat hy zich niet zal laten wachten. Ik stond reeds zegepralende op, toen de pachter my door een gebaer weêrhield.

— Maer wie bewyst my, voegde hy er met de meeste koelbloedigheid by, dat die *diverruz*, die landlooper, Pol Trevihan is?

Zulk eene zwarigheid openbaerde het geheele van Kérias; zy was de beste verzekering; want er was niets tegen in te brengen. Ik herinnerde vruchteloos al de omstandigheden welke allen twyfel wegnamen; de overtuiging van de profetes, de myne, die van elkeen. Het stond den kleinen man vry my te antwoorden gelyk hy deed, zoo als hy tot het einde zou willen doen.

— Mac'harite gelooft dat het Pol is; gy gelooft het, iedereen gelooft het ; iedereen is er meester van ! Maer ik, de vader van Anna Maria, geloof het niet, en wanneer men het my niet zoo klaer als het daglicht bewyst, zal myne dochter met Gildas Favennek trouwen.

Hy deed deze verklaring zoo plegtig, dat zyn gezin dit arrest zonder appel aenhoorde; en zyne pyp in den zak stekende, wenschte hy ons bedaerd goeden avond.

Ik las in zyne ziel, dat hy te ver gegaen was om terug te treden, dat Gildas zyne bruiloftsgeschenken zou terugeischen (1), en dat voor alles de eerste bruidegom niet zoo ryk was als de tweede.

Moet men nu zeggen dat zulk een goed Christen zyn woord verbrak ? geenszins. Hy gaf zyn geweten dezelfde reden op als my, en verbeeldde zich dat hy de indentiteit van Pol werkelyk niet zou gelooven.

Evenwel verontrustte het lot van dezen laetsten en Mac'harite ons te zeer, dan dat wy naer geen ander middel zouden uitzien. Robert deed my een heerlyk aen de hand, hetwelk ik den volgenden dag beproefde.

De pastoor, die Pol gedoopt, hem twee malen aen Janned gegeven, hem tot zyn vyfde jaer gekend had, leefde nog; hy woonde in het hart van Bretagne, veertig mylen van Moustoirac verwyderd; maer ik had nog tyd hem te schryven en zyn antwoord terug te ontvangen. Ik besloot, hem alles mede te deelen en zyne getuigenis in te roepen, de eenige die in staet was, om de halstarrigheid van Kérias te verwinnen. Ik schreef daerom een brief aen den waerdigen geestelyke, en belastte een vertrouwd man met de bezorging; na verloop van drie dagen moest ik uiterlyk zyn antwoord bekomen.

Ik maekte Mac'harite en haer zoon alleen deelgenooten van myne poging, ik belette hun ongeduld daerdoor een onnoodigen stryd te beginnen.

Met welken angst telden zy de dagen, uren en minuten !

Pol verdreef dat angstig wachten door elk oogenblik Anna Maria, achter het huis door een doornenhaeg, te bespieden. Wist het meisje dat hy daer, in een hollen boom verborgen, al hare bewegingen gadesloeg ? Waerheid is het, dat zy van 's morgens tot 's avonds heen en weder liep, dat zy dikwerf eene andere muts opzette en een anderen boezelaer voordeed, en dat zy nooit zoo bevallig haer versche boter gekarnd, hare zwervende byen teruggeroepen en de gouden gierst aen hare hoenders, wier broedsel rondom haer rok kakelde, toegeworpen had.... Pol had gelyk dat hy deze tafereelen bewonderde, er waren geen bevalliger te zien.

Ongelukkiger wyze verliep de tyd, en verstreken de drie dagen, zonder dat de bode terugkwam.

Had hy ons bedrogen of was hem een ongeluk overkomen? was de pastoor overleden, ziek of afwezig? of hetgeen nog erger was, weigerde deze zyne hulp? Wy wisten niet wat wy van deze misrekening moesten denken, en zagen bevend den noodlottigen dag te gemoet.

Het was onmogelyk Mac'harite langen tegen te houden. Zy las op het bleeke voorhoofd en in de doffe oogen van haer zoon, dat hy sterven zou, wanneer hy Anna Maria niet trouwde. Zy liep daerom, dreigender dan ooit, naer Kérias; doch deze sloot meêdoogenloos voor haer de deur....

De pachter gevoelde zich niet sterk genoeg, om de, door een gedeelte van het dorp ondersteunde, profetes te verwinnen. Hy wantrouwde my, Robert, zyne familie, zyn geweten, en worstelde als een doove en blinde tegen de geheele wereld en zich-zelven. Hy wilde aldus het beslissende uer afwachten, en zich daerna achter de voltrokkene zaek verbergen.

Driemalen keerde Mac'harite naer Kerlenn weder drie-

(1) Wanneer een huwelyk niet doorgaet, moet degeene welke de oorzaek van de ontbinding is, niet alleen al de bruiloftsgeschenken, maer ook al de verteringen welke by de toestemming in de herberg, by de *gwiladez*, op de kermis, by den aflaet enz. gemaekt zyn, teruggeven.